

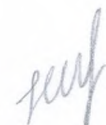
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет управління та бізнесу
Кафедра менеджменту

Перший проректор, заступник
 ректора з науково-педагогічної
 роботи, д-р техн. наук, професор

«» Анжеліка БАТРАКОВА
 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>ОК 7 Теорія організацій і організаційна поведінка</u> (шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)
статус дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / вибіркова)
рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u> (перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий))
галузь знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>073 «Менеджмент»</u> (шифр і назва спеціальності)
освітня програма	<u>«Менеджмент організацій і логістика»</u> (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	<u>державна</u>

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти сучасного світогляду щодо створення, функціонування та еволюції організацій.

Зазначена дисципліна спрямована на ґрунтовне вивчення теоретичних основ і практичних питань, розрахована на надання студентам знань у галузі створення організаційної структури, ефективного розподілу службових обов'язків, системи контролю, принципів групування структур, визначення напрямів розвитку організації.

2. Передумови для вивчення дисципліни: для успішного засвоєння освітньої програми бакалавра абітурієнти повинні мати повну загальну середню освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі загальнооекономічних та фахових наук.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів / год.	3 (90)	3 (90)
Семестр викладання дисципліни	1 (порядковий номер семестру)	1 (порядковий номер семестру)
Розподіл часу за навчальним планом:		
– лекції, год.	32	4
– практичні (семінарські) заняття, год.	16	2
– лабораторні заняття, год.		
– самостійна робота, год.	42	84
– курсовий проєкт, год.		
– курсова робота, год.		
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.		
– підготовка та складання екзамену, год.		
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	залік	залік

4. Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

РН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

6. Методи навчання:

а) пояснювально-ілюстративні: розповідь, лекція, пояснення, робота з підручником, демонстрування відео-файлів, тощо;

б) частково-пошуковий (в процесі розв'язання конкретної проблеми, застосовується одне або кілька складних умінь логічного мислення, які утворюють його основний зміст);

в) дослідницький метод – здобувачі самостійно вивчають літературу, другі джерела, ведуть спостереження та виміри і виконують інші дії пошукового характеру.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Підсумкова оцінка по дисципліні визначається додаванням загальної суми балів по поточному контролю до результату по підсумковому контролю.

Поточна успішність

Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали.

Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального завдання (есе, реферату тощо).

Здобувач накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, а також за виконання контрольних робіт (таблиця 7. 1).

Таблиця 7.1 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою

Види робіт	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	Оцінка в балах
Виступ, участь у дискусії на лекційних заняттях	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	30
Захист практичних робіт	5	5	5	5	6	6	6	6	6	5	5	60
Індивідуальна самостійна робота	10											10
Сума балів за ЛК, ПР, СР	100											
Контрольна робота 1	-					100						100
Контрольна робота 2	100					-						100
Середньоарифметична оцінка поточного контролю												100

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.

2 Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання.

Умовою складання заліку є: відпрацювання всіх пропущених занять; середня поточна оцінка з дисципліни не нижче 60 балів.

Результат навчання оцінюється за 100-бальною шкалою (для екзамену) відповідно до таблиці 7.2.

Таблиця 7.2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
75-79	Задовільно		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Рейтингова оцінка з дисципліни за шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

8. Засоби діагностики результатів навчання: екзамен, тестування; практичні роботи, реферати, презентації та виступи здобувачів на наукових заходах.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
1	2	3	4	5
1	ЛК1 Методологічні засади теорії організації, основні організаційні теорії та моделі	2	1	1-3
	ПР1 Методологічні засади теорії організації, основні організаційні теорії та моделі	2		
	СР1 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання.	4	7	
2	ЛК2 Організація як система	2	1	1,4-6
	ПР 2 Організація як система	2		
	СР2 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання.	4	7	
3	ЛК3 Структурний підхід до організації	4	1	2,7
	ПР 3 Структурний підхід до організації	2		
	СР3 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	11	
4	ЛК4 Організаційний дизайн	6	1	1-11
	ПР4 , ПР5 Організаційний дизайн	4	1	
	СР4 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	11	
5	ЛК5 Визначення показників, оцінка ефективності здійснених трансформаційних процесів	4		12,13
	ПР 6. Визначення показників, оцінка ефективності здійснених трансформаційних процесів	2		
	СР5 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	8	
6	ЛК6 Цілі дослідження організаційної поведінки як наукової дисципліни	2		13-15
	СР6 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	8	

1	2	3	4	5
7	ЛК7 Конфлікт як каталізатор процесу перетворення організації	4		11-14
	ПР7 Конфлікт як каталізатор процесу перетворення організації	2		
	СР7 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	9	
8	ЛК8 Культура організації	2		14-15
	СР8 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	7	
9	ЛК9 Мотивація персоналу	2		5-9
	СР9 Осмислення набутих знань	3	5	
10	ЛК10 Організація трудових відносин. Індивідуальний та договір цивільно-правового характеру	2		16-21
	СР10 Осмислення набутих знань	3	5	
11	ЛК11 Колективний договір. Суміщення та сумісництво	2		16-21
	ПР11 Колективний договір. Суміщення та сумісництво	2	1	
	СР11 Осмислення набутих знань	4	6	
УСЬОГО за дисципліною		90	90	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять

Перелік тем рефератів

1. Роль і місце організації в теорії й практиці менеджменту.
2. Сучасна організаційна парадигма.
3. PEST-аналіз як інструмент, призначений для виявлення політичних, економічних, соціальних і технологічних аспектів зовнішнього середовища.
4. Диференціація й інтеграція в організаційному проектуванні.
5. Проблеми загально організаційного зростання, оптимізації масштабів діяльності та управління життєвим циклом.
6. Сутність й особливості організаційно-правових форм господарювання.
7. Інтеграція підприємств: корпоративні організації, фінансово-промислові групи, транснаціональні компанії, міжнародні спільні підприємства.
8. Міжорганізаційні форми бізнесу: концерн, синдикат, конгломерат, консорціум і картель та їх види, трест.
9. Розміри й структурні характеристики організації.
10. Проектування й формування організаційної структури в національних умовах: питання оптимізації.
11. Формування організаційних структур управління та їх аналіз.

Проблеми обрання організаційної структури.

12. Перспективні напрямки розвитку організацій, основні властивості організацій майбутнього.

13. Особливості надходження, утворення й використання інформації на різних рівнях менеджменту.

14. Основні закономірності ефективної праці.

15. Критерії ефективності діяльності організації.

16. Організація роботи з документами.

17. Керівництво вищої управлінської ланки: сутність й обов'язки.

18. Модель внутрішніх змінних організації: місія, цілі, технологія, структура, завдання, люди, ресурси.

19. Процес адаптації до невизначеного навколишнього середовища.

20. Утворення тимчасових структур в організації.

21. Конфлікт як каталізатор процесу розвитку організації.

22. Застосування на практиці динамічних систем побудови конфліктів.

23. Гібридні форми організаційних структур: переваги та проблеми проектування.

24. Перспективи укладання індивідуальних договорів у разі працевлаштування.

25. Колективний договір: умови застосування та правові колізії.

26. Посвідчення правочинів у господарській діяльності.

27. Застосування звичаїв у договорі.

28. Статутні обмеження та договірна робота.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання персональних комп'ютерів та програм з пакету програмного забезпечення Microsoft Office 2010. Можуть використовуватись навчальні платформи Moodle, Zoom.

12. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Мінцберг Г. Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією / перекл. з англ. Р. Корнути. Київ: Наш Формат, 2018. 408 с.

2. Кім В.Ч., Моборн Р. Перехід до блакитного океану. Поза конкуренцією / перекл. з англ. Т. Фролова. Харків: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2018. 288 с.

3. Avanesova N., Tahajuddin S., Hetman O., Serhiienko Y., Makedon V. Strategic management in the system model of the corporate enterprise organizational development. *Economics and Finance*. 2021. № 1/2021. Vol. 9. PP. 18-30.

4. Гетьман О.О., Андрєєва Т.Є. Методичні засади визначення впливу диференціального зовнішнього середовища: перспективність застосування та шляхи впровадження. Сучасне управління: ризики, виклики, безпека, перспективність використання та проблеми впровадження в державному та приватному секторах економіки: колективна монографія/ Загальна редакція

д-ра екон. наук, професора Н.Е. Аванесової. Харків: ФОП Панов А.М., 2021. С. 212-226.

5. Гетьман О. О., Жиліна А. А. Групування організаційних одиниць як фактор впливу на конкурентоспроможність підприємства. *Аспекти безпеки державного сектору: управління та публічне адміністрування в процесі державно-приватного партнерства*: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 19 жовт. 2021 р. Харків, 2021. С. 42-47.

6. Гетьман О. О. Інноваційний підхід до побудови організації в умовах диференціального зовнішнього середовища. *Інноваційні підходи до розвитку управління*: колективна монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Н. Е. Аванесової. Харків: ФОП Мезіна В.В., 2022. 652 с. URL:

7. Криворучко Г. В., Аванесова Н. Е., Гетьман О. О., Ткачук Д. В. Теоретико-практичні рекомендації: найм та управління персоналом підприємства. *Науковий вісник будівництва*. 2021. Т. 106, №4. С. 208-213.

8. Адізес І.К. Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати / перекл. з англ. С. Опацької. Київ: Наш Формат, 2017. 288 с.

9. Адізес І.К. Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером / перекл. з англ. С. Сарвіри. Київ: Наш Формат, 2019. 312 с.

10. Адізес І.К. Як подолати кризу управління. Діагностика та лікування проблем керівництва / перекл. з англ. В. Стельмаха. Харків: Фабула, 2019. 272 с.

11. Чупир О.М. Сучасні питання управління соціальним розвитком трудового колективу підприємства в існуючих умовах господарювання. *Актуальні питання організації та управління діяльністю підприємств у сучасних умовах господарювання*. Харків, 2014. С.171-181.

12. Чупир О.М., Бурлака Є.О. Особливості соціального управління: зарубіжний і вітчизняний досвід / за заг. ред. Л.Л. Калініченко. *Проблеми адаптації соціально-економічних систем до екзогенних змін*: монографія. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. С. 609-618.

13. Адізес І.К. Як подолати кризу управління. Діагностика та лікування проблем керівництва / перекл. з англ. В. Стельмаха. Харків: Фабула, 2019. 272 с.

14. Чупир О.М. Сучасні питання управління соціальним розвитком трудового колективу підприємства в існуючих умовах господарювання. *Актуальні питання організації та управління діяльністю підприємств у сучасних умовах господарювання*. Харків, 2014. С.171-181.

15. Чупир О.М., Бурлака Є.О. Особливості соціального управління: зарубіжний і вітчизняний досвід / за заг. ред. Л.Л. Калініченко. *Проблеми адаптації соціально-економічних систем до екзогенних змін*: монографія. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. С. 609-618.

Допоміжна

16. Терещенко Т.В. Теорія організації: навч. посіб. Хмельницький: Хмельн. ун-т управління та права, 2015. 335 с.

17. Адізес І.К. Гонитва за Розквітом. Максимізуйте успіх компанії за методологією Адізеса / перекл. з англ. Н. Борис. Дніпро: Monolith Bizz, 2019. 288 с.

18. Гетьман О.О. Трансформація організаційних структур підприємств в процесі розвитку. *Economics, management, law: challenges and prospects: collection of scientific articles*. New Delhi: Discovery Publishing House Pvt. Ltd, 2016. С.158–164.

19. Andreeva T.E., Hetman O.O. Identification of differential hybrid configurations of the organizational structures of enterprises. *Perspectives of research and development: collection of scientific articles*. Dublin: SAUL Publishing Ltd, 2017. С.104–109.

20. Серіков А.В. Управління організаційними змінами. Харків: Бурун Книга, 2013. 264 с.

21. Андреева Т.Є., Гетьман О.О., Солнцева Н.В. Методичний підхід до трансформації організаційної структури, що сприяє підвищенню інвестиційної привабливості підприємства / за заг. ред. Т.Є. Андреевої. *Інвестиційна привабливість підприємства: колективна монографія*. Харків: ФОП Павлов А.М., 2016. С. 23-45.

3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ХНАДУ

2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка

3. Харківський центр науково-технічної та економічної інформації

4. Доступ до курс-ресурсу:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4690>

5. Офіційний вебпортал парламенту України.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

Розробник (и):

Доцент кафедри менеджменту, канд.екон.наук , доцент
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Ольга ГЕТЬМАН
(прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № 1/1181 від “ 26 ” серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

д-р. екон. наук, професор
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Оксана КРИВОРУЧКО
(прізвище та ініціали)

Погоджено

Гарант освітньої програми

канд. екон. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Лариса АЧКАСОВА
(прізвище та ініціали)

«26» серпня 2024 року

Декан факультету управління та бізнесу

Д-р екон. наук, професор
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Інна Шевченко
(прізвище та ініціали)